

thomas vanoutrive & kobe boussauw

het mobielste land ter wereld

een dialoog over duurzame mobiliteit

Inhoud

Vooraf	6
1. Mobiliteit	8
2. Duurzaamheid	24
3. File	38
4. Ruimte	56
5. Logistiek	70
6. Sporen	88
7. Fietsen	100
8. Vliegen	114
9. Technologie	126
10. Verkeersveiligheid	138
11. Vervoersarmoede	156
12. Omgeving	170
13. Waarheen?	182
Achteraf	198

Vooraf

Geachte lezer,

Wat ook uw achtergrond is, waar u ook woont en wie u ook bent, u hebt het ongetwijfeld zelf al vaak over mobiliteit gehad. U hebt er zich al kwaad over gemaakt, erom gelachen, en misschien zelfs al verdriet om gehad. Kortom, het is een onderwerp dat niemand koud laat. Bijzonder aan het mobiliteitsdebat is dat het zeer diverse facetten van de samenleving bij elkaar brengt: economie, levenskwaliteit en leefmilieu zijn maar enkele van de aspecten die meespelen in de besluitvorming die mee bepaalt waarheen, hoe vaak en op welke manier u zich verplaatst.

Daardoor wordt ook het onderzoek naar mobiliteit dikwijls in een sterk gepolitiseerde sfeer uitgevoerd. Zowel de diverse betrokken overheden, politici en consultants, als media en actiegroepen werken vanuit een wereldbeeld dat niet steeds gedeeld wordt met de andere belanghebbenden. En hoewel ook het onderzoek aan de universiteiten nooit als 'neutraal' kan worden bestempeld, is een academische omgeving waarschijnlijk de meest geschikte voedingsbodem voor het ontwikkelen van nieuwe inzichten die niet noodzakelijk passen binnen de overheersende discourses in de media en in de politiek.

Dat is voor ons dan ook de belangrijkste reden geweest om dit boek te schrijven: het beschikbaar maken van recente en minder recente inzichten waar u in de kranten nauwelijks iets over leest. Hoewel sommige van de dogma's, paradoxen en misverstanden die we onder de aandacht willen brengen al even ter sprake komen in ons eerste hoofdstuk, leggen we daar in de eerste plaats enkele basisconcepten uit: wat is bereikbaarheid, hoe komen verplaatsingen tot stand, en waarom willen we eigenlijk steeds sneller overal kunnen zijn? Boeiend, denken wij, maar niet de essentie van

onze vraagstelling, waarin wij onderzoeken in hoeverre onze mobiliteit te verenigen is met het nastreven van een 'duurzame' samenleving. Gezien de vele gezichten van het concept duurzaamheid, hebben we daar het volledige tweede hoofdstuk aan gewijd.

In het derde tot het twaalfde hoofdstuk nemen we vervolgens diverse aspecten van een potentieel duurzamere vorm van mobiliteit onder de loep, waarbij we het onder andere hebben over files, ruimtelijke ordening, logistiek, fietsen en verre reizen. En zonder al te veel van de sluier op te lichten: het antwoord is niet zwart-wit, en gaat alvast niet enkel over de uitstoot van broeikasgassen of over elektrische motoren.

Om het dialectische karakter van het mogelijke antwoord op onze vraagstelling te benadrukken, hebben we gekozen voor de dialoogvorm. Want net zoals onderzoek niet neutraal is, is de waarheid niet absoluut. Verder hebben we bijzondere zorg gedragen voor de transparantie van onze bronnen, waarmee we u aansporen om verder te lezen.

Ons voornaamste doel is dat u zelf een geïnformeerde mening kan ontwikkelen over de mobiliteit van de toekomst, en daarmee kan bijdragen aan het debat dat niet enkel gaat over vervoer en infrastructuur, maar ook over mensen en samenleven.

Ten slotte hebben we nog een boodschap voor de bibliothecaris: dit boek hoort thuis in de rubriek non-fictie. Want zelfs al berusten gelijkenissen tussen onze personages en bestaande personen op louter toeval, onze bronnen, cijfers en inzichten hebben alle betrekking op de werkelijkheid. Overigens laten we in het midden hoe sterk de Thomas en Kobe uit de tekst lijken op de auteurs van dit boek.

We wensen u veel leesplezier en boeiende discussies over mobiliteit,

Kobe en Thomas